

บทที่ 5

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเฟิร์นในเขตสวนรุกขชาติภูแปก อ.ภูเรือ จ.เลย ซึ่งมีความสูงจากระดับน้ำทะเล 700-1,300 ม. และมีสภาพป่าเป็นป่าดิบเขา, ป่าสนเขา, ป่าดิบแล้ง และป่าเบญจพรรณ ได้ทำการสำรวจและเก็บตัวอย่างเฟิร์นตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2551 ถึงเดือนมีนาคม 2553 พบเฟิร์นทั้งหมด 29 ชนิด 18 สกุล และ 12 วงศ์ ได้แก่ วงศ์ Aspleniaceae, Davalliaceae, Dryopteridaceae, Lindsaeaceae, Lomariopsidaceae, Oleandraceae, Parkeriaceae, Polypodiaceae, Pteridaceae, Schizaeaceae, Thelypteridaceae และวงศ์ Vittariaceae

เฟิร์นที่พบจำนวนสกุลมากที่สุด คือ วงศ์ Davalliaceae และ Polypodiaceae ซึ่งพบ 3 สกุล ทั้ง 2 วงศ์ วงศ์ Davalliaceae พบสกุล *Davallia*, *Humata* และ *Leucostegia* วงศ์ Polypodiaceae พบสกุล *Drynaria*, *Pyrrosia* และสกุล *Lepisorus*

สกุลที่มีความหลากหลายชนิดมากที่สุด คือ *Adiantum* พบ 4 ชนิด คือ *A. caudatum*, *A. zollingeri*, *A. capillus-veneris* และ *A. philippense*

วงศ์เฟิร์นที่มีความหลากหลายชนิดมากที่สุด คือ วงศ์ Polypodiaceae พบ 6 ชนิด ได้แก่ *Drynaria bonii*, *D. rigidula*, *Pyrrosia stigmosa*, *P. piloselloides*, *P. lingua* var. *heteractis* และชนิด *Lepisorus nudus*

สุนน มาสุธน (มปป.) ศึกษาความหลากหลายของเฟิร์นในระบบนิเวศภูเขา เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูหลวง จังหวัดเลย รายงานว่าเฟิร์นที่พบมากที่สุดคือวงศ์ Polypodiaceae พบ 11 สกุล 21 ชนิด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาสำรวจที่สวนรุกขชาติภูแปกในครั้งนี้ที่พบเฟิร์นมากที่สุดในวงศ์ Polypodiaceae ซึ่งพบ 6 ชนิด ทั้งนี้เมื่อพิจารณาถึงความสูงจากระดับน้ำทะเล สภาพแวดล้อม ลักษณะป่า จึงอาจทำให้พืชของทั้งสองสถานที่จะมีความคล้ายกัน

เนื่องจากเฟิร์นเป็นพืชที่มีลักษณะวิสัย (Habit) หลายแบบทั้งที่เจริญเติบโตบนดิน บนก้อนหิน บนต้นไม้ และนอกจากนี้ลำต้นของเฟิร์นยังเป็นแบบลำต้นสั้นเลื้อย ลำต้นยาวเลื้อย มีใบทั้งแบบตั้งและแบบห้อยลง (Tagawa and Iwatsuki, 1979; 1985; 1988; 1989) ทำให้เฟิร์นมีรูปทรงที่หลากหลายและสะดุดตาจึงทำให้เป็นที่นิยมของผู้ซื้อไปปลูกเป็นไม้ประดับกระถาง ไม้แขวนและปลูกประดับสวน เช่นเฟิร์นวงศ์ Polypodiaceae เป็นที่นิยมนำมาปลูกเป็นไม้ประดับเป็นอย่างมาก (กิตติมา, 2549) จึงอาจทำให้เฟิร์นสูญหายไปจากสวนรุกขชาติภูแปกได้ ดังนั้นต้องมีแนวทางในการเก็บรักษาเฟิร์นให้อยู่ในพื้นที่ต่อไป และนอกจากนี้สภาพพื้นที่รอบสวนรุกขชาติภูแปกเป็นพื้นที่สำหรับการกสิกรรม จึงทำให้มีการแผ้วถางป่าเป็นจำนวนมากจึงทำให้ป่าธรรมชาติบริเวณนั้นลดลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งอาจเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ทำให้ความหลากหลายของเฟิร์นบริเวณนี้มีการเปลี่ยนแปลง